

මූලපණ්ණාසක (මූල් සූත්‍ර පණස)

7. වන්චුපම සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සම්පයෙහි අනාථපිණ්ඩික සිටුහු විසින් කරවනලද ජෙනවන නම් විහාරයෙහි වාසය කරති. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි,” කියා හිඤ්ඤාට කථාකලහ. “ස්වාමිනි. යි ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්න.

2. මහණෙනි, යම්සේ කිලුටු මලබ්භුණාවු වස්ත්‍රයක් වෙද ඒ වස්ත්‍රය රෙදි සායම් කරන්නෙක් නිල්පාට කිරීම පිණිස හෝ රන්වන්පාට කිරීම පිණිස හෝ ලේපාට කිරීම පිණිස හෝ මදටියපාට කිරීම පිණිස හෝ යම් යම් සායමක් පොවන්නේද, එය නරකපාට ඇත්තක්ම වන්නේය. අපිරිසිදු පාට ඇත්තක්ම වන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, වස්ත්‍රය අපිරිසිදු බැවිනි. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සිත කිලුටු වූ කල්හි දුගීතිය කැමති විය යුතුයි.

,මහණෙනි, යම්සේ පිරිසිදුව බබලන්නාවු වස්ත්‍රයක්වෙද ඒ වස්ත්‍රය රෙදි සායම් කරන්නෙක් නිල්පාට කිරීම පිණිස හෝ රන්වන්පාට කිරීම පිණිස හෝ ලේපාට කිරීම පිණිස හෝ මදටියපාට කිරීම පිණිස හෝ යම් යම් සායමක් පොවන්නේද එය හොඳ පාට ඇත්තක්ම වන්නේය. පිරිසිදු පාට ඇත්තක්ම වන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, වස්ත්‍රය පිරිසිදුව බැවිනි. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සිත නොකිලිටිවූ කල්හි සුගතියට කැමති විය යුතුයි.

3. ,මහණෙනි, සිත කෙලෙසන්නාවු පාපධම්මෝ කවරහුද? අහිඤ්ඤාව නම්වූ විසමලොභය (අනුන්ගේ දේ මට ඇත්නම් හොඳයයි ආශා කරන දැඩි ලොභය) හිත කෙලෙසන්නකි. ව්‍යාපාද (අනුන් නසනු කැමැත්ත) හිත කෙලෙසන්නකි. ක්‍රොධය (නරභ)හිත කෙලෙසන්නකි. උපනාහය (බැඳගත් වයිරය)හිත කෙලෙසන්නකි. මක්ඛය (අනුන්ගේ ගුණ මැකීම)හිත කෙලෙසන්නකි. පලාසය (නිවච සිටිමින් උසස් පුද්ගලයන් හා නමා සමාන කර සිතිම)හිත කෙලෙසන්නකි. ඊෂ්ඨාව (අන්‍යයන්ගේ සම්පත් නොඉවසිම)හිත කෙලෙසන්නකි. මසුරුකම (නමාගේ ඇති සම්පත් සැඟවීම)හිත කෙලෙසන්නකි. මායාව (රැවටිල්ල) හිත කෙලෙසන්නකි. සයබව (කෙරාටිකකම) හිත කෙලෙසන්නකි. එමිහය (මානසෙන් ඉදිමුණු ගතිය)හිත කෙලෙසන්නකි. සාරම්භය (එකට එක කිරීම)හිත කෙලෙසන්නකි. මාතය (ජාති ආදිය නිසා ඇතිවූ උඩගු හැගීම)හිත කෙලෙසන්නකි. අහිමානස (අධික මාතය)හිත කෙලෙසන්නකි. මදය (ජාති ආදියෙන් මත්වීම)හිත කෙලෙසන්නකි. ප්‍රමාදය (පස්කම් සැපතෙහි ඇල්ම)හිත කෙලෙසන්නකි.

4. ,මහණෙනි, ඒ මහණ තෙම අහිද්‍යාව නම්වූ විසම ලොභය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන අහිද්‍යාව නම්වූ විසම ලොභය දුරු කරයි. ව්‍යාපාදය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන ව්‍යාපාදය දුරු කරයි. ක්‍රොධය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන ක්‍රොධය දුරු කරයි. උපනාහය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන උපනාහය දුරු කරයි. මකු ගුණය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන මකු ගුණය දුරු කරයි. පලාසය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන පලාසය දුරු කරයි. ඊෂීයාව හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන ඊෂීයාව දුරු කරයි.

මසුරුකම හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන මසුරුකම දුරු කරයි. රුවට්ඵල හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන මායාව දුරු කරයි. කයිරාටිකඛව හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන කයිරාටිකඛව දුරු කරයි. හිතේ තද ගතිය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන හිතේ තද ගතිය දුරු කරයි. එකට එක කිරීම හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන සාරම්භය දුරු කරයි. මානය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන මානය දුරු කරයි. අහිමානය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන අහිමානය දුරු කරයි. ප්‍රමාදය හිත කෙලෙසන්නකැයි මෙසේ දැන හිත කෙලෙසන ප්‍රමාදය දුරු කරයි.

5. ,මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් අහිද්ධ්‍යා නම්වූ විසම ලොභය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන අහිද්ධ්‍යා විසම ලොභය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් ව්‍යාපාදය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන ව්‍යාපාදය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් ක්‍රොධය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන ක්‍රොධය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් උපනාහය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන උපනාහය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් මකු ඛව හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන මකු ඛව නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් පලාසය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන පලාසය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හිසුළුව විසින් ඊෂීයාව හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන ඊෂීයාව නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් මසුරු බව හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන මසුරු බව නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් රුවට්ඵල හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන රුවට්ඵල නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් කසිරාටිකකම හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන කසිරාටිකකම නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් තද බව හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන තද බව නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් ඵකටඵක කිරීම හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන ඵකටඵක කිරීම නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් මානය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන මානය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් අහිමානය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන අහිමානය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් මදය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන මදය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් හික්කුට වසින් ප්‍රමාදය හිත කෙලෙසන්නකැයි දැන හිත කෙලෙසන ප්‍රමාදය නැති කරන ලද්දේ වෙයිද,

හෙතෙම බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙන්ද අහිංසා, සමාසක සම්බුධය, අන්ත විද්‍යාවෙන් හා පසලොස් වරණ ධර්මයෙන් යුක්තය, සුගතය, ලොකය දන්නායෙක. අනුත්තරය, චණ්ඩපුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි සාරථියෙක් වැනිය, දෙව මිනිසුන්ට අනුශාසනා කරන්නාය, බුධය, භාග්‍යවන්ස කියායි.

ධර්මයෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මනාව ප්‍රකාශ කරන ලදී. මෙලොව ලැබෙන ඵල ඇත්තේය. කල් නොයවා දෙන විපාක ඇත්තේය. අවුත් බලවයැයි කියා දැක්වීමට සුදුසුය, තමන් තුළ ඉපදවීමට සුදුසුය. නුවණැත්තන් විසින් තම තමන් කෙරෙහිලා දන යුතුය කියායි.

සංයා කෙරෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංතෙමේ මනාව පිලිපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංතෙමේ සාජුව පිලිපන්නේය. න්‍යායට (නිව්භාණයට) අනුව පිලිපන්නේය. සාමිච්චි කමීයට සුදුසුයේ පිලිපන්නේය. දුර සිට

ගෙනවුන් දෙන සිව්වසස ලැබීමට සුදුසුය. දුර සිට ආ ඤාති මිත්‍රාදීන්ට පිලියෙල කළ ආගන්තුක සන්කාරය ලැබීමට සුදුසුය. දොහොත් මුදුනේ තබා වැදීමට සුදුසුය. ලොවට උතුම් වූ පින්කෙතය කියායි.

6. ,යම් තැනෙක පටන් හික්ෂුව විසින් කෙලෙස් දුරු කරන ලද්දේද, වමාරණ ලද්දේද, මුදන ලද්දේද, නැති කරන ලද්දේද (එනැන් පටන්) හෙතෙම බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්තවෙමිසි ඵලය දැකීමෙන් උපදනා සතුටද ලබයි. හේතුව දැකීමෙන් උපදනා සතුටද ලබයි. ධම්මයෙන් යුත් සතුටක් ලබයි. සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදියි. සතුටු සිත් ඇත්තහුගේ කය සංසිදෙයි, සංසිදුණු කය ඇත්තේ සැපය විදියි, සැපය ඇත්තහුගේ හිත එකඟවෙයි. ධම්මය කෙරෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්ත වෙමිසි ඵලය දක්නා සතුට ලබයි, හේතුව දක්නා සතුට ලබයි, හේතුව දක්නා සතුට ලබයි. ධම්මයෙන් යුක්ත වූ සතුට ලබයි, සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදියි, සතුටු සිත් ඇත්තහුගේ කය සංසිදෙයි, සංසිදුණු කය ඇත්තේ සැපය විදියි, සැපය ඇත්තහුගේ හිත එකඟ වෙයි. සංයා කෙරෙහි නොසෙල්වෙන පැහැදීමෙන් යුක්ත වෙමිසි ඵලය දක්නා සතුට ලබයි, හේතුව දක්නා සතුට ලබයි, හේතුව දක්නා සතුට ලබයි. ධම්මයෙන් යුක්ත වූ සතුට ලබයි, සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදියි, සතුටු සිත් ඇත්තහුගේ කය සංසිදෙයි, සංසිදුණු කය ඇත්තේ සැපය විදියි, සැපය ඇත්තහුගේ හිත එකඟ වෙයි.

7. ,යම් තැනෙක පටන් ඒ හික්ෂුව මා විසින් කෙලෙස් දුරු කරන ලදැයි, වමාරණ ලදැයි, නැතිකරන ලදැයි ඵලය දක්නා සතුටද හේතුව දක්නා සතුටද ලබයිද ධර්මයෙන් යුත් සතුට ලබයිද, සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදියිද, සතුටු සිත් ඇත්තහුගේ කය සංසිදෙයිද, සංසිදුණු කය ඇත්තේ හිතින් සැප විදියිද, සැප ඇත්තහුගේ හිත එකඟ වෙයිද, මහණෙනි, මෙබඳු සිල ඇති, මෙබඳු සමාධි ඇති, මෙබඳු ප්‍රඥා ඇති ඒ (අනාගාමී) හික්ෂුව කලුහාලේ ඇට අස්කල ඇල්හාලේ බත නොයෙක් සුප ඇතිව නොයෙක් ව්‍යඤ්ජන ඇතිව අනුභව කෙරේද ඔහුට ඵය අන්තරාය පිණිස නොවෙයි. මහණෙනි, කිලුටුවු මළ රුදුනාවු වස්ත්‍රය පිරිසිදු ජලය ලැබ යම්සේ පිරිසිදු වෙයිද, බබලන්නේ වෙයිද, කෝවයෙහි දමන ලද රන්රිදි යම්සේ පිරිසිදු වෙයිද, බබලන්නේ වෙයිද මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මෙබඳු සිල් ඇති මෙබඳු සමාධි ඇති මෙබඳු ප්‍රඥා ඇති ඒ (අනාගාමී) හික්ෂුව කලුහාලේ ඇට අස්කල ඇල්හාලේ බත නොයෙක් සුප ඇතිව නොයෙක් ව්‍යඤ්ජන ඇතිව අනුභව කෙරේද ඔහුට ඵය අන්තරාය පිණිස නොවෙයි. හෙතෙම මෙමුත්‍රී සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරයි. සේම දෙවෙනි දිසාවද එසේම තුන්වන දිසාවද එසේම සතරවන දිසාවද මෙසේ උඩ යට සරස යන සියලු තන්හි පැතුරුණාවූ සියල්ලෙන් යුක්තවූ ලොකය, මහත්බවට පැමිණි අප්‍රමාණවූ වයිර රහිතවූ ව්‍යාපාද රහිතවූ මෙමුත්‍රීසහගත සිතින් පතුරුවා වාසය කරයි.

කරුණා සහගතවූ සිතින් එක් දිසාවක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරයි. සේම දෙවෙනි දිසාවද එසේම තුන්වන දිසාවද එසේම සතරවන දිසාවද මෙසේ උඩ යට සරස යන සියලු තන්හි

පැතුරුණාවූ සියල්ලෙන් යුක්තවූ ලොකය, මහත්ඛවට පැමිණි අප්‍රමාණවූ වයිර රහිතවූ ව්‍යාපාද රහිතවූ කරුණා සහගත සිහිත් පතුරුවා වාසය කරයි.

මුදිතා සහගතවූ සිහිත් එක් දිසාවක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරයි. සේම දෙවෙනි දිසාවද එසේම තුන්වන දිසාවද එසේම සතරවන දිසාවද මෙසේ උඩ යට සරස යන සියලු තන්හි පැතුරුණාවූ සියල්ලෙන් යුක්තවූ ලොකය, මහත්ඛවට පැමිණි අප්‍රමාණවූ වයිර රහිතවූ ව්‍යාපාද රහිතවූ මුදිතා සහගත සිහිත් පතුරුවා වාසය කරයි.

උපෙකෂා සහගතවූ සිහිත් එක් දිසාවක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරයි. එසේම දෙවෙනි දිසාවද එසේම තුන්වන දිසාවද එසේම සතරවන දිසාවද මෙසේ උඩ යට සරස යන සියලු තන්හි පැතුරුණාවූ සියල්ලෙන් යුක්තවූ ලොකය, මහත්ඛවට පැමිණි අප්‍රමාණවූ වයිර රහිතවූ ව්‍යාපාද රහිතවූ උපෙකෂා සහගත සිහිත් පතුරුවා වාසය කරයි. ඒ අනාගාමී පුද්ගලතෙම මේ දුක්ඛ ආයාසිකාසය ඇත, ලාමකවූ සමුදය සත්‍යය ඇත, ප්‍රණිතවූ මාගීසත්‍යය ඇත. මේ බ්‍රහ්ම විහාර ධ්‍යාන සංඥාවට වඩා උතුම් නිව්භාසය ඇතැයි දනියි. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ඔහුගේ සිත කාමාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. භවාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි . මිදුන කල්හි මිදුනේයයි දැනීම වෙයි. උත්පත්තිය කෙළවර විය, මග බලසර වැස නිමවන ලදී. සතරමාගීයෙහි කටයුතු කරනලදී. මේ ආත්මය පිණිස කලයුතු අතිකක් නැත්තේයයි දනී. මහණෙනි මේ මහණතෙම අභ්‍යන්තර නැමෙත් නැයේයයි කියනු ලැබේ.,

8. මේ අවස්ථාවේ සුන්දරික භාරවාජ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම බුදුන් සම්පයෙහි භුන්නේ වෙයි. එකල්හි සුන්දරික භාරවාජ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කියේය. ,භවත් ගෞතම තෙම බාහුකා නම් ගඟට නාන්ට යන්නේද?, (කියාය)

බ්‍රාහ්මණය , බාහුකා නම් ගංගාවෙන් කවර ප්‍රයෝජනද? බාහුකා නදිය කුමක් කරයිද?, ,භවත් ගෞතමයෙනි , බාහුකා ගඟ විසුඬිය ගෙන දෙන්නකැයි ලෝවැස්සන් අතර සම්මතය. භවත් ගෞතමයෙනි , බොහෝදෙනා බාහුකා ගංගාව පින් නොටකැයි සලකන්නාහුය. බොහෝදෙනා තමන් කල පව් බාහුකා නදියෙහි පාකර හරිති, යයි (කියේය).

9 . එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුන්දරික භාරවාජ බ්‍රාහ්මණයාහට මේ ගාථා වදාළහ.

,බාහුකා නම් ගඟටද අධිකක්ක නම් නොටටද ගයා නම් නොටුපලටද සුන්දරිකා නම් ගඟටද සරස්වතී නම් ගඟටද ප්‍රයාග නම් නොටටද බාහුමතී නම් ගඟටද,

නිතර බැස නාන්නාවූ අපිරිසිදු කම් ඇති පුද්ගලයා පිරිසිදු නොවෙයි. සුන්දරිකා ගඟ කුමක් කරයිද? ප්‍රයාග නිර්ථය කුමක් කරයිද? බාහුකා නදිය කුමක් කරයිද? ප්‍රාණානාදි පවිකරන කෘර ක්‍රියා කරන මිනිසා ශුද්ධ නොකරයි.

